

Kodeks Etyki Doktoranta Instytutu Paleobiologii PAN

Rozdział I Przepisy Ogólne

§ 1

1. Obowiązki doktoranta oraz charakter wykonywanych przez niego czynności, wyznaczają zakres norm etycznych, do których przestrzegania zobowiązany jest każdy doktorant.

2. Każde zachowanie doktoranta, które skutkuje nadszarpnięciem zaufania społeczności akademickiej lub społeczeństwa do doktorantów lub Instytutu Paleobiologii PAN (dalej: Instytut), będzie uznane za naruszenie niniejszego Kodeksu. Takim zachowaniem jest w szczególności każdy czyn, który może podważyć zaufanie do pracy badawczej doktorantów lub pracowników Szkoły Doktorskiej, jej wyników, jak i do społeczności doktoranckiej. Obowiązkiem doktoranta jest przestrzegać norm etycznych i zasad określonych w niniejszym Kodeksie.

§ 2

W przypadkach nieobjętych niniejszym Kodeksem, doktorant powinien przestrzegać aktów wewnętrznych wydanych przez organy Szkoły Doktorskiej i Instytut, a także zachowywać się zgodnie ze standardami zawartymi w Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego.

§ 3

Każdy doktorant obowiązany jest współdziałać w przestrzeganiu zasad tego Kodeksu.

§ 4

Zasady wyrażone w tym Kodeksie obowiązują doktoranta podczas prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych, działań popularyzatorskich oraz prac badawczych.

§ 5

Doktorant powinien charakteryzować się:

1. sumiennością w podejmowanych badaniach;
2. bezstronnością w podejmowanych pracach, badaniach i rozważaniach, która powinna przejawiać się przede wszystkim w niezależności od jakichkolwiek wpływów na prowadzone działalności;
3. odpowiedzialnością za podejmowane działania, wyrażane słowa i opinie, w tym również gesty i zachowania w sferze publicznej;
4. odwagą w podejmowanych badaniach i prezentowanych wnioskach, nawet wtedy, gdy stoją w sprzeczności z dotychczas przyjętą praktyką, pod warunkiem spełnienia kryteriów naukowości wiedzy;
5. otwartością na współpracę z uczestnikami dyskursu naukowego;
6. rzetelnością i wiarygodnością przedstawianych badań.

Rozdział II Prowadzenie badań

§ 6

Doktorant zobowiązany jest do skrupulatnego zbierania i przetwarzania materiałów pochodzących z prowadzonych badań oraz do zachowania należytej staranności w ich przechowywaniu, w taki sposób, aby uniemożliwić manipulowanie nimi. Jednocześnie

doktorant powinien zarządzać i przechowywać dane w sposób ułatwiający ponowne wykorzystanie cyfrowych materiałów badawczych po ich opublikowaniu, np. zgodnie z zasadami FAIR Data Principles (Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable; <https://www.go-fair.org/fair-principles/>) w zakresie odpowiednim do prowadzonych prac. Każdy doktorant będzie traktował z należytą starannością cały sprzęt badawczy oraz całe mienie Instytutu. Doktorant będzie prowadził badania i analizy zgodnie z ustalonymi zasadami działów informatycznych (IT) Instytutu, aby zapewnić bezpieczeństwo i zarządzanie wszystkimi elektronicznymi formami danych i związanymi z nimi produktami i plikami danych.

§ 7

Badania naukowe powinny być prowadzone z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.

§ 8

Środki finansowe przekazane na badania powinny być rozdysponowywane racjonalnie, z uwzględnieniem wskazań zdrowego rozsądku, logiki oraz zgodnie z przepisami prawa.

§ 9

Badania powinny być prowadzone w taki sposób, aby nie naruszały praw autorskich odkrywców i innych uczonych.

§ 10

Fabrykowanie wyników badań, fałszowanie lub plagiat jest wysoce nieetyczne i stanowczo zabronione.

Rozdział III

Udział w praktykach dydaktycznych i popularyzacja nauki

§ 11

Doktoranci za konsultacją z promotorem mogą podejmować działalność dodatkową, taką jak prowadzenie zajęć dydaktycznych, współpraca z instytucjami publicznymi i prywatnymi, branie udziału w wydarzeniach popularyzujących naukę, pod warunkiem że nie wpływa to negatywnie na realizację ich badań naukowych i zobowiązań w ramach Szkoły Doktorskiej.

§ 12

1. Doktorant może odbyć praktyki dydaktyczne w ramach swojej dziedziny naukowej. W celu ich realizacji wymagane jest uzyskanie zgody promotora, koordynatora szkoły doktorskiej oraz koordynatora praktyk dydaktycznych w instytucji przyjmującej. Po zakończeniu praktyk doktorant zobowiązany jest do przedłożenia karty odbycia praktyk dydaktycznych, opatrzonej podpisami promotora, koordynatora przedmiotu oraz własnym.

2. Doktorant decydujący się na odbycie praktyk dydaktycznych zobowiązany jest do stosowania się do poleceń koordynatora praktyk. Prowadzone zajęcia dydaktyczne powinny być zgodne z zakresem merytorycznym realizowanego przedmiotu oraz uwzględniać dostępne warunki techniczne.

3. Podczas realizacji praktyk doktorant powinien zachowywać się w sposób kulturalny i zgodny z obowiązującymi normami akademickimi. Jego postępowanie powinno być zgodne z postanowieniami § 5 niniejszego kodeksu.

§ 13

Doktoranci w konsultacji z promotorem zachęceni są do podejmowania działań popularyzujących naukę, takich jak organizowanie wykładów, warsztatów, publikowanie artykułów popularnonaukowych, prowadzenie blogów naukowych czy angażowanie się w media społecznościowe w celu upowszechniania wyników badań.

§ 14

Popularyzacja nauki powinna być prowadzona w sposób rzetelny, zgodny z aktualnym stanem wiedzy oraz dostosowany do odbiorców. Doktoranci powinni dążyć do podnoszenia świadomości społecznej na temat roli nauki i jej wpływu na codzienne życie.

§ 15

Podczas prowadzenia działań popularyzatorskich doktoranci są zobowiązani do prezentowania informacji w sposób rzetelny i zgodny z zasadami metodologii naukowej. Powinni unikać upraszczania treści w sposób wprowadzający w błąd oraz dbać o wiarygodność przekazu.

§ 16

Wszelkie działania dodatkowe i popularyzatorskie powinny uwzględniać poszanowanie praw autorskich oraz własności intelektualnej. Doktoranci zobowiązani są do stosowania się do zasad cytowania oraz etycznego wykorzystania źródeł.

Rozdział IV

Stosunek względem władz Szkoły Doktorskiej i instytucji ją tworzących i innych podmiotów, z którymi związany jest doktorant

§ 17

Doktorant zobowiązany jest okazywać szacunek władzom Szkoły Doktorskiej i instytucji ją tworzących.

§ 18

Doktorant zobowiązany jest stosować się do uchwał i zarządzeń wydawanych w ramach Szkoły Doktorskiej i Instytutu.

§ 19

Doktorant obowiązany jest stawić się na każde wezwanie władz Szkoły Doktorskiej i Instytutu, a swoje ewentualne niestawiennictwo niezwłocznie usprawiedliwić.

§ 20

Doktorant obowiązany jest do właściwego oznaczenia podejmowanych przez siebie działań z ramienia Szkoły Doktorskiej i Instytutu, poprzez wskazanie logotypu lub adnotacji o afiliacji. W przypadku współpracy z podmiotami zewnętrznymi obowiązek ten jest tożsamy.

§ 21

Doktorant podejmujący działania we współpracy z kilkoma jednostkami zobowiązany jest do uwzględnienia tej współpracy w odpowiedniej dokumentacji, w szczególności w publikacjach naukowych, raportach z badań, wnioskach grantowych oraz innych oficjalnych dokumentach związanych z działalnością naukową. Informacja ta powinna jednoznacznie wskazywać wszystkie zaangażowane jednostki.

Rozdział V

Uczestniczenie w samorządzie oraz tworzenie wspólnoty akademickiej

§ 22

Wszelkie spory wynikłe pomiędzy doktorantami lub doktorantami i pracownikami instytutów Szkoły Doktorskiej powinny być w pierwszej kolejności rozstrzygane polubownie. W przypadku braku porozumienia sprawa powinna zostać skierowana do koordynatora studiów, a następnie – jeśli to konieczne – do Rzecznika Praw Doktoranta Krajowej Reprezentacji Doktorantów.

§ 23

Doktorant zobowiązany jest do kierowania się zasadami solidarności z innymi doktorantami i przedstawicielami społeczności akademickiej.

§ 24

W stosunku do doktorantów i pracowników instytutów Szkoły Doktorskiej doktorant powinien służyć pomocą, radą i opinią.

§ 25

1. Każdy doktorant powinien uczestniczyć w życiu organizacyjnym Szkoły Doktorskiej i Instytutu, w tym w działaniach, prowadzonych przez samorząd, za pośrednictwem jego organów.
2. Każdy doktorant powinien uważać się za mile widzianego uczestnika życia społecznego społeczności doktoranckiej i wносить do niego swój wkład, a także sprawić, by inni doktoranci również czuli się mile widziani.

§ 26

Doktorant zobowiązuje do działania zgodnie z zasadami niniejszego kodeksu oraz ich upowszechniania.

Warszawa, 2.06.2025 r.

Dyrektor
Instytutu Paleobiologii PAN